

Сатыу-экономическэ зэныбджэгъуныгъ

Урысые инвестиционнэ форумэу Шъячэ щыкюрэм Адыгэ Республикаам и Лышъяхъэу Къумпыл Муратрэ Итальянскэ Республикаам ЮФО-мкэ ыкчи СКФО-мкэ иконсул Гъэшшуагъэу Пьер Паоло Лодиджианирэ зэдэгушыгъэгъу щызэдьырягъ.

Тапэки язэдэлэжъэнэгъэ тээптигээным тегъэпсихъэгъэ проектхэу Италием инвесторхэр ягъусехэу зэдэзешуахыхъэр якъеуххэм атегущыгъагъэх. Италиемрэ Адыгейимрэ ясатыу-экономикэ ыкчи язэблэгъэнэгъэ зэфыщтыгъэхэр тапэки агъэптынхэ гүхэль зэрялэр бгуунтуми хагъеунэфыкыгъ.

**«2012-рэ ильэсм
къыщегъэжьагъэу
Италием тыдэлажъ.**

**Чыглэжынам
ыльэныкъоктэ провин-
циеу Южный Тироль
зыфиорэм ичыгу-
лэжхэм оптышшоу
яэм ёнцэдгъэгъозагъ.
Мэкью-мэшым
ыльэныкъоктэ типред-
приятие заулэ гъэхъагъэ
хэльэу Италием
иофышэхэм адэлажъ.
Бгъуитуми тифедэ зы-
хэль зэдэлэжъэнэгъэм
джири нахь зызэрдгъэ-
ушьомбгъуштгын ыуж
титишт, шэлээ къыхъэм
тельйтэгъэ стратеги-
ческэ гүхэльхэр пхы-
рышигъэнхэмкэ ама-
лэу ёнцэдгъэгъозагъ—
къытуагъ
Къумпыл Мурат.**

Шъугу къэдгээкъын: Урысые инвестиционнэ форумэу 2017-рэ ильэсм мэзаем ёнцэдгъэм илошшэн тегъэпсихъагъэу Къумпыл Муратрэ Республикаам Италием илъяко купэу Урысыем ёнцэдгъэм посолэу Чезаре Мария Рагальини пэщэнэгъэ зыдэзэрихъэштгъэмрэ зэдэгүүшгэх ёнцэдьырягъагъэх. Зэвэгыныгъэу зэдашыгъэхэм атегъэпсихъагъэу мэкью-мэшым ыльэныкъоктэ Туцожь районам, итальянскэ инвесторхэр хэлажъэхэзэ, проект заулэ шагъэцактэ.

Пьер Паоло Лодиджиани ыкчи Лышъялэпэ Ибрахьимэ — шэдэлэжъэхъэу ыхьырэмкэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Маарис» зыфиорэм изэхэштакхэм къызэралагъэмкэ, Туцожь районамкэ гектари 100-м ехүм мыёрысехэр щагъетыс-

хагъэх, экспериментальнэу къужь чыгхатэ щалэжьыгъ. Джащ фэдэу 2017-рэ ильэсм гектар 50-м бжыныг халхьагъ. Фермэу ацэфыгъэр зызэтырагъэпсихъажькъэ, складхэр, гъэучыгъялъэхэр чагъеуцоцхы. Джащ фэдэу мэркло лъяпкэ зэфэшхъяфхэр ыкчи салатэу «Айсберг» зыфиорэр къашагъынхэу фэбэлтэ комплекс ашышигъ.

Мэркло лъяпкэу голубикэм икъэгээкын фытегъэпсихъагъэу инвесторхэм чыгу гектар 38-рэ агъэхъазырыгъах. Гектар 30 зырыз хъурэ чыгу лахытлум мыёрысэ чыг цыклюхэр ашагъетысихъаштгы. Шэр переработкэ зыщашигъ ыкчи Италием къышыдагъэкырэ кьое лъяпкэиц къызщагъэхъазырыгъаштгы завод мы ильэсм ашынэу рабхъагъ. Ашкэ проект-сметэ документациер хъазыр, яшыкэгъэ обрудованиеи къашфигъах. Джырэктэ чыфхээр мы

юфымкэ къызэрэзэфагъэфедэштхэм япхыгъэ юфыгъохэр зэшшуахых.

Чыгоу алэжьырэр нахыыбэ зыхъукэ, лэжьыгъэу ыахыжьырэми хэхьошт, джащ тетэу производцием илууцынкэ анахь сатыушыгъэ инхэм ахханхэм инвесторхэр щагуугын.

«Италиемрэ Адыгейимрэ проект гъэнэфагъэхэр зэрэздашыгъэхэм тимыгъэгүүшон тээвэрэл. Республиком ихабзэ иктуулыкыу гъэнэфагъэхэм ялэпилэгъ хэльэу ёнцэдгъэм гъэхъагъэ хэльэу ахэр гъэцэглэгъ щэхъух. Республикаами ашкэ ишыкэгъэ инфраструктурэр щагъэпсигъ, инвестпроектхэм япхырышынкэ амал гъэнэфагъэхами зафагъазэ. Тапэки тизэдэлэжъэнэгъэ зиушьомбгъуны тицэгүүгы. Инвестиционнэ амал ёнцэдгъэм гъэнэфагъэхэр фэшыгъэнхэм илофыгъохэм ахэлтээнхэу. Джырэктэ гүгэлтээ къэ

титишт», — къытуагъ Пьер Паоло Лодиджиани.

Зэдэгушыгъэгъум ильэхъан инвестициихэр нахыыбэ республикаам иэкономикэ къыхэльхъэгъэнхэмкэ амал ёнцэдгъэм атегущыгъагъэх. Адыгейим ишыгъэнэгъэ ильэнэкьо зэфэшхъяфхэм: мэкью-мэшым, зеклоным, энергетикэм, псаунгыгъэм икъэхъумэн — хэхъоньгъэ ашынхэмкэ проект зэфэшхъяфхэм Италием инвесторхэр къахэлэжъэнхэмкэ игъоу ылтэгъухэр консултум къахильхъагъэх.

Адыгэ Республикаам и Лышъяхъэ къыхигъэштгы Адыгейимрэ

Италиемрэ ябизнес илъякохэм язэдэлэжъэнэгъэ тапэки нахь зырагьэштгын зэрэфаэр. Аш къахильхъагъ пхъэм, мыжьом адэлэжъэнхэмкэ, даглэхэр нахыыбэ шыгъэнхэмкэ бгүүтуми язэдэлэжъэнэгъэ хэхъоньгъэ гъэнэфагъэхэр фэшыгъэнхэм илофыгъохэм ахэлтээнхэу. Джырэктэ гүгэлтээ къэ

зитирэ проектхэу ёнцэдгъэр ёнцэдгъэм пхырышигъэнхэм пае ишыкэгъэ инфраструктуурэмкэ иофхъэбээ гъэнэфагъэхэр зэрихъанхэм республикэр фэхъазыр. Пшэдэкыжъэу ѿхырэмкэ гъунэнкъэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Газпром межрегионгаз Майкоп» зыфиорэмрэ лахзэхэл обществэу «Газпром газораспределение Майкоп» зыфиорэмрэ ялашэу Арэцькьо Руслан къыгъэгүйгъагъэх инвестпроектхэр зэшшуахынхэм пае газыр зэрэлжэлэхъащтгын епхыгъэ юфыгъохэр ыгъэцэхэнхэу.

Икъэхъам Адыгэ Республикаам и Лышъяхъэу Къумпыл Мурат къызэрэхигъэштгыгъэмкэ, язэдэлэжъэнэгъэ гъэхъагъэхэр зэрилтийгъэтийнхэрэм зыкэ ашыгъ федеральнэ йэпилэгъоу къаалэгъагъахэрэр.

**Адыгэ Республикаам и
Лышъяхъэ ипресс-куулыкъу**

Адыгейим и Лышъхъэрэ ИКЕА-м ипащхэмрэ зэдэгүүшүүгээ зэдьриялагъ

Урысые инвестиционнэ форумым ильэхъан Адыгейим и Лышъхъэрэ Къумпыл Мурат ИКЕА-м ипащхэм зэдуклэгъу адьриялагъ. «Сатыу гупчэу «МЕГА Адыгэя» ишынрэ игъэцкэжынрэ» зыфиорэ инвестиционнэ проектэу ООО-у «ИКЕА Сентерс Рус Проперти А» зыфиорэм пхырищырэм игъэцкэжын епхыгъэ юфыгъохэм атегущыялагъэх.

Инвестиционнэ зэзэгыныгъэм ильэснэхъоктэ дэлжээнхэу лъэнэхъохэр зэзэгыгъэх. Инвестиционнэ проектым мэхванишо зэрийэр, ашт эпхыгъэ фэофашхэхэр зы чыпнэм зэрэшгээцэклэштхээр Къумпыл Мурат къыуагъ.

«Сатыу гупчэу «МЕГА Адыгэя» зызэрерагъэушомбгъущтым къегъэлъагъо тиреспубликэ экономикэ амалышхохэр зэрийэр, инвестициихэр къыхалхъанхэмкээ ар хъонсагъоу зэрэшгытыр. Адыгейимкээ ар проект гъэштэгъонэу щит. Дэгъоу ар пхырышыгъенмкээ зэкиими актюачиэ зэдьрахылтэн фае», — хигъэунэфыкыгъ Къумпыл Мурат.

Инвестпроектым диштэу компаниу «ИКЕА» зыфиорэм квадрат метрэ мини 100-м ехъу зэлъзыбуытшт псэолжаклэхэр ыгъэпсын, сатуушыпшээ щилэхэр ыгъэцкэжын, автомобильхэр зыдагъуцщт чыпнаклэхэр ышын, гъогу зэхэкынштээр ыгъэцкэжын имурад. Ильэс 4-кэ зэшүахын фээ проектым ипхырышын сомэ миллиард 14 пэухъашт.

Шъугу къэтэгъэжыкы: 2017-рэ ильэс чыпньюгъум и 3-м Адыгэ Республиком и Лышъхъэрэ Къумпыл Мурат къихэлажъээ, инвестиционнэ проектынхом ипхырышын ублалэ фашыгъа. ИКЕА-р непэ хэбзэлаххэр бээ зытырэ, чыфхэм юфшэн языгъэгъотхэрэ предпринятиешхохэм зэу ашыщ. Джыдэдэм нэбгырэ мини 4 фэдизмэ сатыу гупчэу «МЕГА Адыгэя» зыфиорэм юф щашэ. Сатыушыпнаклэхэр затуущхээ, джыри нэбгырэ 2000 фэдиз аштэнэу раххуухээ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэрэ ипресс-къулыкъу

Суретыр А. Гусевым тырихыгъ.

Зэпхыныгъэхэмкээ зэзэгыныгъ

Адыгейим и Лышъхъэрэ Къумпыл Муратрэ ПАО-у «Ростелеком» зыфиорэм ипрезидентэу Михаил Осеевскэмэ джырэ къебар-телекоммуникационнэ инфраструктурэм зөгъэшомбгъу гъэнэмкээ зэрэзэдэлжэштхэм ехылтэгъэ зэзэгыныгъэм зэдькэштхэх.

Зэпхыныгъэм инфраструктурэ, къэралыгъо къэбарлыгъээс системэхэм, телекоммуникацихэм республикэм зыящгээшомбгъу гъэнэмкээ юф зэрээдашштэшт шыкэр ашт къыщыдэлжытагъ. Етлани анахъэу анаш зытырагъетшт лъэнэхъохэр — зэпхыныгъэмкээ фэло-фашхэхэр нахьышлуу цыфхэм афызэхшэгъэнхэр, нэбгырэ пэпчъ къэралыгъо фэло-фашхэхэр фагъэццэлэним иамал щылэнры.

«Зэпхыныгъэ дэгъу щымылэу непэ лъэнэхъо гореми юф фашшэштэг. Гурьт еджалхэмрэ медицинэ учреждениехэмрэ Интернетыр къызфагъэфедэним иамал ялэнэу федеральнэ хэбзээшхэштхэм пшьэрэль къагъэуц. Юфыгъохэр псынкэу зыщызшохыгъэн фээ лъэнэхъохэр щилэх, ахэм бизнесри зэу аххээ. Ростелекомым тызэрэдэлжэштхэм республикэм хэхьонгъэ ригъэшынэу сэгүгъэ», — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Зэзэгыныгъэм тетэу ПАО-у «Ростелекомым» цифрэ телевидениер Адыгейим щыгъэфедгээним, республикэм имедининэ учреждениехэм Интернетыр къызфагъэфедэн альэкынним атэгээпсихъэгъэ проектынхом ипхырышын чанэу лъигъэлтэшт. Джаш фэдэу компаниер фэхъазыр «Къэлэ щынэгъонч» зыфиорэ системэм къыщыдэлжытэгъэ юфтынхэм язехъанкээ зэнэхъохэм, электроэнергием икэзгүйенкээ проектхэм ахлэжээним.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэрэ ипресс-къулыкъу

Зэхъоклыныгъэхэмкээ яшшошхэр

Урысыем Пенсиехэмкээ исистемэ щыклохэрэ зэхъоклыныгъэхэм афэгъэхыгъагъ мы мафэхэм Мыеекъуапэ щыклохэрэ ѹенэ хъураер.

Юфтынхэм хэлэжьагъэх АР-м ипредпринимательхэм яфтыныгъэхэмкээ Уполномоченнэу Зэфэс Владислав, «Партия Роста» зыфиорэм иштольыр къутамэ илыхкохэр, Роспотребнадзорым Адыгэ Республикомкээ и Гъэлорышиланлэ, пенсионерхэм ёкыи ветеранхэм ярганизацихэм ялыхкохэр, Очыл палатэм икъулыкъушхэхэр, нэмыххэри.

Урысыем Пенсиехэмкээ исистемэ зэхъоклыныгъи 4 фэхъугъ, я 5-р мы уахтэм агъэхъязыры. Ашт эпльякэу фырьлэр къызэрэгъугоигъэхэм къыралотыкыгъ.

Зэфэс Владислав къызериуагъэмкээ, хэхьонгъэм истратгие къыдыхэлтэшт я 5-рэ зэхъоклыныгъэу агъэхъазырырэ. Мы юфыгъом изэшхохын юф дашшэ ушэтэн организационнэ яэксперт 800-м ехъум. Ашт хэххэз научнэ институтхэм, общественнэ организацихэм, профильнэ университетхэм ялыхкохэр, нэмыххэри.

— Непэ цыфхэр анахъэу зыгъэгумэкъхэрэр ильэс 70-м къыщегъэжьагъэу пенсием

агъэхонхэ гупшисэхэр зэрэшгэхэр ары. Статистикэм къызэригъэльягъорэмкээ, УФ-м щыпсэхэрэм гуртымкээ къагашшэрэ ильэс 71,9-рэ. Блэкыгъэ ильэсир пштэмэ, тикъэралыгъо ис хульфыгъэхэм япроцент 40-м пенсием нэмыххэу ядунаи ахъожыгъ.

Предложение хэу къэтхыхэрэм ашыщ 2014 — 2016-рэ ильэсхэм щылэгъэ инфляцием елтыгъэу пенсием ахгэхъохъэнры. Джаш фэдэу юф зышшэрэ пенсионерхэм ёкыи унэе предпринимательхэм пенсиехэмкээ ятынхэр УФ-м Пенсиехэмкээ фондым аймыххэр тэрээзу тэлтэштэ. Тызэрэшгыуазэмкээ, юф зышшэрэ пенсионерхэм ёкыи унэе предпринимательхэм ялжжапкэ ипроцент 22-р фондым афыхъэгъэки. Тэлээлоу тилемкэ, а пчагъэр процент 10-м нэдгээсийнэу ары, — къыуагъ В. Зэфэсийм.

Иэнэ хъураем хэлэжьагъэхэм мы юфыгъомкээ яшшошхэр къыралотыкыгъэх, предложениеу къахыгъэхэм ашыщхэр ашшээгъэ щит къулыкъухэм афагъэхынэу зэдаштагъ.

KIAPЭ Фатим.

Сымэджэшым псынкээу нагъэсигъ

Адыгейим и Къэралыгъо автоинспекции ипащхэм джыри рэзэнэгъэ зыхэль тхыгъэ къыулагъ. Ар Краснодар краим щыщ бзыльфыгъэм къытхыгъ ыкыи зыфэрэзхэх къытхыгъ ыгыг-патруль къулыкум иротэу N 2-м инспекторхэу Жэнэл Рустланэр Игорь Замятиниым.

Тхыгъэм къызэрэшиорэмкээ, бзыльфыгъэм ишшэшэжъые цыклоу ильэс и 3 зыныжъыр игүсэу Анапэ къыкыхээ медицинэ улъякунхэр Краснодар щыфашынхэр ашшэтигъэ. Поселкэу Яблоновскэм къэсигъэхэу эпилепсием ифэш пшьешэжъыем къыхэхъагъ, ижкыкъэшэн зэфишэу ыублагъ. Ишылэ-

нагъэкээ такъикъ пэпчъ мэхъанэ илагъ. Къалэмчыжъэ патруль машинэ зэрэштэшт бзыльфыгъэм къытхыгъ, сэкъатнагъэ зиэ сабыир сымэджэшым псынкэу нагъэсигъену инспекторхэм ялъэлгү.

Краснодар дэт медицинэ учреждением ахэр псынкэу игъом автоинспекторхэм зэрэнагъэсигъэхэм фэшлэшэжъыем ишыкээгъэ медицинэ илпилэгъур рагъэгъотыгъ.

«Сипшээшэе цыклоу ишылэнэгъэ къызэрэшагъэм, профессиональнэ зекула-кэу, гуклэгъоу инспекторхэм къахэфагъэм афэш лъэшэу сафэрэз», — къыщено тхыгъэм.

Хэдзынхэр-2018-рэ

ІЭКІЫБЫМ КЪИКІЫГЪЭХЭУ

УФ-м и Президент ихэдзынхэу гъэтхапэм и 18-м агъэнэфагъэхэм языфэгъэхъазырын Урысыем зэрэшыкюрэм лыыпльэнхэу Іэкіыб къэралыгъохэм къарыкыгъэхэм ашыщхэр тыгъуасэ Адыгейим щылагъэх.

Ахэм хэдзынхэмкэ АР-м и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Сэмэгу Нурый алыкль. Лъэнэ-куйтлур хэдзынхэм языфэгъэхъазырын республикэм зэрэшыкюрэм зэдтегущылагъэх, ахэм яхыгъэу тхыль зэфешъхъафху комиссием ыгъэхъазырыгъэхэм ахэллгагъэх, законым къидильтихэрэр зэрээшшуахыгъэхэм заштагъэгъозагь.

Хэдзынхэм алъыпльэнэу Іэкіыбым къикыхэрэр къыздэ-къуагъэхэм охътабэрэ щылэшт-

хэмрэ мэфэ зытущ нахьыбэ пальэ зимишэхэмрэкэ зэтырафых. Мыкэр охътабэрэ Урысыем щылэштхэм ашыщх. Корблюм Хелен Сен США-м, Хюсби Тронд Норвегиум къарыкыгъэх, щынэгъончъэнмкэ ыкыл эдэлжэйнэмкэ Европэм иорганизацье (ОБСЕ) иллыклох. Ахэм къызэралаугъэмкэ, Краснодар ыкы Ставрополь крайхэм, Адыгейим хэдзынхэм зызерафагъэхъазырырэм ыкыл зэрашыкюштхэм

алтыпльэнхэр ары пшъэрьлъеу ялэр. Кавказ фэгъэхъыгъэу къэбарыбэ зэхахыгъэу зэрэштыр, лъепкэ республикэу ашт ихэм ашыщ къэклонхэу зэрхэхулагъэр зэргяупэр ахэм къыхагъэштыгь. Джаш фэдэу тызэрэшагъэгъо-загъэмкэ, Іэкіыб къэралыгъо 25-мэ къарыкыгъэхэу ашт фэдэу хэдзынхэм алтыпльэнхэу нэбгырэ 60 Урысыем къеклуагъэу мы уахтэм субъектхэр къаку-хъэх. Хэдзынхэр нахь къызыб-лагъэхэм, мэфэ заулэрэ щы-

Иэнхэу, хэдзынхэр зэрэклохэрэм лыыпльэнхэу купышко джыри Адыгейим къэклошт.

Зэлыкэгъум икэлүхүм Сэмэгу

Нурбый хэдзынхэмкэ Адыгейим исистемэ итарих фэгъэхъыгъэх тхыльхэр нэпэепль шүхъафтынэу хъаклэхэм аритыгъэх.

НЭПЦІХЭР АМЫШЫНХЭМ ПАЕ

УФ-м и Президент ихэдзынхэм ашагъэфедэштхэ бюллетеңхэмрэ хэдзаклохэм чылпэу зыдэшыгъэхэм амакъэхэр аштыйн альээшынм пае спиксэм хагъэуцонхэм фэгъэхъыгъэ лъэу тхыльзэу атыштхэмрэ нэпцэу амьшынхэм фэшт тамыгъэ (марке) гъэнэфагъэхэр атешэп-кээшнэнхэм фэгъэхъыгъэ унашьо

къыдэкыгъ. Ашт фэдэу тамыгъэ миллиони 111-рэ УФ-м хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие ыгъэхъазырыгъэу субъектхэм якомиссием афатуупшыгъэх.

АР-м хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссии ашт фэдэу тамыгъэхэр къыфеклуагъэх. Тыгъуасэ ахэр чылпэе комиссиесу районхэмэр къалэхэмрэ ашыгъэхэм

атырагощагъэх. Гупчэ комиссие исекретарэ Хъацлэцэ Фатимэ тамыгъэхэм тоф зэрдашэштхэ шапхъэхэр къэклэу къылотагъэх, игъэклотагъэу ахэр къызшилохэрэ тхыльхэр ари-тыгъэх.

Ашт къызэрнуагъэмкэ, маркэ пэлчэ номер хэушъхафыгъээ ил, нэпцэу пшын умыльэкынэу

технологие гъэнэфагъэ агъэфедэзэ къыдагъэкыгъ. Бюллетеңхэм е лъэу тхыльхэм ар зытрыагъапкэлэ, шлокл имылэу, хэдзыпэ участкэ комиссиесу ар тезыгъэпкэлэгъэм ипечаты тирагъэуцон, ашт хэтхэм зэкэми алапхэр клацэнхэ фое. Гъэтхапэм и 17-м нэмысызэ зэкэе бюллетеңхэм

ХҮҮТ Нэфсэг.

ИСП УНЭХЭМ ЯКАРТЭ ЗЭХАГЪЭУЦОЩТ

Ижырэ исп унэхэм ыкыл нэмийк саугъэтхэм якъэбар ишыыпкыапэ джыри зи кыфеклуагъэп. Зэрэдунаеу ахэр шэныгъэлэжхэм щагъэшлагъох, ау зышыгъэхэмкэ ыкыл зыфашигъэхэмкэ зы лъагъо техъашуухэрэп.

Ильэс минхэр текыгъэх, ау мегалитхэм «яшъэф» джыри зыми къызэуихыгъэп. Ахэм ашыщэу бэ акуутагъэр, псэолъапхъэкэ агъэфедагъэр. Чынгум етсысэхъгъэхэри, чиуухумагъэхэри щылэх. Текыжыщта адэ ахэр чыншхъашьом, яшъэфи зыдахыжыщта?

Адыгейр исп унэхэр нахьыбэу зеритыгъэ ыкыл зерит шъольтихэм ашыщ. Къэнагъэр бэг. Ахэр къызэтегъэнэгъен-

хэм ыкыл къэухумэгъэнхэм тоф адэзышгъэхэр ашыщ Урысыем и Географическэ обществэ икъутамэу тиреспубликэ щылэх. Ашт ипащэу Игорь Огай исп унэхэу къэнэжыгъэхэм якарэ зэхагъэуцонэу зэрэрагъэжъагъэр къылотагъ:

— Бэшлагъэ мыжъо унэ цыклюхэу тиэхэр зыдэшыгъэхэ чылпэхэр дгъэнэфэнхэу тызыффягъэр, — elo Игорь. — Тиреспубликэ къыхиубытэрэ чы-

гухэм пэсэ зэманим ашагъэуцугъэ тарихъ ыкыл культурэ къэнхэу тиэхэр къызшыдгъэлэгъоштхэ картэ зэхэгъэуцогъэнэмкэ апэрэ лъэбэкхэр тшыгъэх. Иэпилэгъу къытфэхъуцхэр Московскэ къэралыгъо университетим игеографическэ факультет картографиемкэ ыкыл геоинформатикэмкэ икафедрэ ишлэнхээлэжхэмрэ истудентхэмэрэ. Мыекьолэ районым ахэм исп

унэхэмрэ къэхэлэжъэу итхэмрэ къымэфэ мафэхэм сурэтхэр аштырахыгъэх. Къымэфэ экспедициер Кавказ къэралыгъо биосфернэ заповедникым щыклюагъ. Іэкэ амьгъэорышгъэхэрэ аппаратхэр агъэфедэзэ псэуплэхэр Каменномостскэм ыкыл Новосвободнэм къыпэблэгъэ чыгухэм метри 150 — 200 фэдиз ильэгагъэу сурэтхэр къащытрахыгъэх. Ахэм тоф адашгъэшт, зыдэшыгъэхэ чылпэхэр картэм щихагъэунэфыкыщтых.

Игорь Огай ашт фэдэ картаэ зэрэтийэштим лъяшэу егъэгүшо. Лъепкэ къэн баеу тиэхэр къызэтегъэнэгъеным ыкыл лээжхэм ар зерагъэшэнэм картэр зэрэфэлжэштим ицыхэ тель. Ашт фэшхъафэу лъэс ту-

ризмэм Адыгейим зыщегъэшшомбгүгъэнэмкэ картэм ишуауэ къэклошт. Тарихыимрэ археологиремэ зышыгъэшэгъонхэ туристихэу къытфаклохэрэм ахэр алъэгъунхэ альэкышт. Картэр агъэфедэзэ исп унэхэм узэряколнэшт ыкыл ахэр зэзыпхыщхэ лъагъохэр пхырашыщтых. «Урысыем щыпсэхэрэм язакъоп тимыжъо унэ цыклюхэр зыльэгъу зышыгъиохэр, Іэкэйб къэралыгъохэм къарыкыхэрэ зыгъэпсэфаклохэм ахэр ашыгъэшгъеноштых. Арышь, узэктолэн плээкышт илс унэхэр нахьыбэ къес ахэм яплышхэм яччагъи хэхъошт», — къыуагъ И. Огай.

ШЬАУКЬО Аслынгуаш.

Зыпкъ итэу Йоф ышIагъ

Шъолъырым ифедеральнэ ыкIи изэгъешIужь хыкумышIхэм 2017-рэ ильэсийн яофшIэн зыфэдагъэм ыкIи тапекIе пшъерыхэу зыфагъеуцужхэрэм заштигушыIэгъэхэйгээ игъекIотыгъэ зэхэсигъо АР-м и АпшIэрэ хыкум и Президиум джырэблагъэ зэхищагъ.

Йофхабзэр зеришагъ АР-м и АпшIэрэ хыкум и Тхаматэу Трахъо Асплан. Зэхэсигъом хэлжжагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэр, Къыблэ федэральнэ шъолъырымкIэ УФ-м и Президент и Полномочнэ лыкло и Аппарат АР-мкIэ ифедеральнэ инспектор шъхалэу Сергей Дрокинир, лыпильэн ыкIи хэбзэухуумэкю къулукъухэм япашчэхэр.

Паублэм В. Нарожнэр «АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ыныбжь ильэс 25-рэ хууьгъэ» зыфиорэ бгъехалхъэр Трахъо Асплан фигъешшошагъ. Аш нэмыкIэу ведомствене тын тайландахъэр хыкумышIхэм ашынхэм аратыгъэх. 2017-рэ ильэсэу икыгъэм республикэм ихыкум системэ июбилей зэрэхигъеунэфыкыгъэр зэхэсигъом къышаугъ. Республиком ихыкумышIхэм яофшIэн шIуагъэ къытэу зэрэхигъеунэфыкыгъэр зэхэсигъом изэнкI хыкум практике зыпкъ итэу йофшIагъ. 2017-рэ ильэсийн Адыгейим ихыкумхэм яофшIэн ыкIи материалэу къаIекIэхъягъэхэм япчагъэ мин 78-м ехъу. Аш ыпэрэ ильэсийн егъепшагъэм, а пчагъэр бэкIе нахьыб. Уголовнэ, гражданскэ яофшIэн ыкIи административнэ хэукъонигъэхэм япхыгъэх яофшIэр республикэм ихыкумышIхэм икъоу ыкIи игъом зэхагъэх.

Уголовнэ бзэджешIагъэ зэзыхагъэхэм пшъедекIыгъэхэй арагъэхъэрэм исистемэ пштэмэ, зэрэ Урысые фэдэу Адыгейими аш зэхъокынгъэхэр щифхууьгъэх. ХыкумышIхэм мэхьяншко зыратхэрэ лъяныкохэм ашыщых цыфым бзэджешIагъэхъэрэ хылыгъэ зэrimыхагъэмэ, аш цыфигъэхэй ахъяаудэзеклонир, хапалс яоф къыхемыхъаныр. МышкIэ хыкумхэм яофшIэн ашлагъэу пшъитэ хууьт, хапалс ычыпIекIе нэмийкI пшъедекIыгъэхэй агъенефэнхэ альэккынхэм япчагъэ хагъехуугъ. Аш къыхекъикI аужырэ ильэсхэм хыкумхэм нахьыбэу агъефедэхэрэ пшъедекIыгъэхэм ашыщых тазырхэр, шокI зимийн яофшIэнхэр, нэмийкIхэр. Аш даклоу бзэджешIагъэхъэрэ хылыгъэ ыкIи хылыгъэ дэдэ зэзыхагъэхъэрэ хэм уголовнэ пшъедекIыгъэхъэрэ арагъэхъырэ нахь агъелэшшагъ.

Мы аужырэ ильэсхэм уголовнэ яофшIэн къаIекIэхъягъэхэм ягъепсыкIэ зэхъокыгъэп. 2017-рэ ильэсийн республикэм ихыкумхэм зэкIемкI уголовнэ яоф 1232-рэ къаIекIэхъягъ. Адрэ ильэсхэм афэдэу нахьыбэу зэхагъигъэхэр тигъон бзэджешIагъэхэр (429-рэ), наркотикыр хэбзэнчьеу къызэрэрагъякIыгъэп. 189-рэ, гъогурякIоным ишапхъягъэхэр зэрэакъуагъэхэр (91-рэ), гъепцIагъэ зыхэл бзэджешIагъэхэр (86-рэ), нэмийкIхэр.

А. Трахъом къызэриуагъэмкI, УФ-м и Президентэу В.

84,1-р агъецкIагъ. Социальнэ зэпэуцужхэм алъэнкIокIе яofi 111-м ахэпльагъэх, процент 52,2-р гъэцкIагъе хууьгъ. Мы пчагъэхэм къагъэльагъо социальнэу мыухумэгъе цыфхэм анаэ хыкумышIхэм зэрэтигъэтэйрэр. ЗэгъешIужь

Путиним игукъекъикI ыкIи иэшпIэгъу 2018-рэ ильэсийн зэхъокынгъэхэу щыIэштхэм яшIуагъекI къэралыгъом, ти-республике хыкум гъэпсийн изытет бэкIе нахьышIу хууьт. Ар зыфэгъэхъыгъэр присяжнэ заседательхэм район ыкIи дзэ

къышуублагъэу яофхэм язэхэфынкI пальэу щыIэм ыкIи ахэм язытет нахьышIу ыльяныкIокIе зэхъокыгъэ хууьгъ. Интернетир къызфагъэфедэзэ хыкумым зыкыфэзIягъазэхэрэм япчагъэ ильэс къэс нахьыбэ мэхъу. 2017-рэ ильэ-

тефониыр е Интернетим исайт къызфагъэфедэхээ цыфхэм макъэ арагъэй.

2018-рэ ильэсийн къыщегъэжъагъэу хыкумым яофшIэр зэрэзэхифырээр зэхэшагъэ зэрэхуурээр тезитхэйт аудио программэхэр агъефедэх хууьгъ. Зы лъяныкIомкI, мыш ахъщэ макIэп пэхууащтыр, ау адремкI, хыкумым зыми емыгхыгъэу, цыфым ифити-ныгъэхэр къеухумэгъэнхэмкI амал тедзэхэр иэхэе ешь.

Анахь мэхъаншхо зэрэтийрээр зэгъешIужь юстиции институт ары. Уахтэм къызэригъэльгэуагъэмкI, зэгъешIужь хыкумышIхэм яшIуагъекI джы цыфхэм хыкумым зыфагъэзэнхэмкI яофшIэр нахь псынкIе хууьгъэх. Аш даклоу федеральнэ хыкумышIхэм яофшIэн агъекIыгъ, аш къыхекIеу Адыгейими, Урысыеми зэрэпсауу правосудиум иофшIохэм язытет хэпшIкIеу нахьышIу хууьгъэ.

Анахь гъэхъеэгъэшIоу ялэу плюйтэн пльэкIыщтыр хыкумым карательнэу (гъэпщигэнэйн фэшхъаф ымшIеу) щыгэу цыфхэм алъитштыгъэхэм, джы ахэм яфитиыгъэхэр ыкIи яхэбээ шоигъонигъэхэр къэзыуухуумэрэ куулыкъоу ар хууьгъ. Ар къеушыхыаты хыкумхэм закъыфэзIазэхэрэм япчагъэ хэпшIкIеу зэрэхэхуагъэм.

КIэлэцIыкIхэм яшIоигъонигъэхэр къеухумэгъэнхэмкI 2017-рэ ильэсийн зэпэуцужхэм яофшIэн къэбарлыгъээс амалхэм къыхаутын республикэм мэхъа-

хыкумхэм ансэу зызэрара-гъэушомбгүүтхэр, зэгъешIужь юстиции институт зэхъокынгъэхэр заррафашыщхэр, джащ фэдэу аппеляционнэ ыкIи касационнэ хыкум тедзэхэр зэрэгэпсыщхэр арых. Хыкумхэм ашкIе ящыкIэхъэхэм амалхэр ягъэгтотыгъэнхэм фэш джыдэдэм игъекIотыгъэхэр ашкIох. Хыкум системэм щыкIохэрэ зэхъокынгъэхэм ыкIи пшъериль шхъаIхэм зэу ашыщ Урысые къэралыгъом зэкIе щып-сэухэрэр хабзэм тетэу хыкумышIым зэрекIолгэштхэм амал къыфагъотыгъэнир.

Хыкум системэм икъулыкъу, судопроизводствэм ильэпсыкIе агъэхъягъигъэ зэхъокынгъэхэм лъапс афэхуугъэр уголовнэ яофшIэн зэрхаплъхэрэ шыкIэхэр гъэкIэхъыгъэнир, присяжнэ заседательхэм яин-ститут зэгъешIомбгүүтэйнэр арых. Джащ фэдэу электроннэ правосудиер загъепсыгъэм

нэшхо щыраты. Аш нэмийкIеу судяхэм унашьохэу ашыгъэхэр Адыгэ Республиком и Апш-

Пчъагъэхэм къаIуатэ

Зыныбжь имыкъугъэхэм яофиғыгъохэм ыкӏи ахэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм афэгъэзэгъэ республикэ комиссием зичэзыу зэхсэыгъоу илагъэм блэкыгъэ ильэсым изэфэхысыжъхэр щашыгъэх, тапэкӏэ анахъэу анаӏэ зытырагъэтышт лъэныкъохэр агъэнэфагъэх. Ёфтхъабзэр зэрищагь Адыгэ Республикаем и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам.

Зыныбжы имыкъуугъэхэм зэрхажаа бзэджештагъэхэр зэхэфыгъээнхэмкіэ, ахэм алъеныхыкъокіэ хэбзэгъеуцугъэр зыукъуягъэхэр къыхэгъэшыгъээнхэмкіэ ыкіи пшэдэкъыж ягъэхыгъэнымкіэ, мыщ епхыгъэ пешфорыгъэш юфхъабзэхэр зэхэшэгъэнхэмкіэ хэбзэхуумаклохэм ыкіи нэмьыкі къулыкъухэм юфэу ашлэрэм изэфхысыжкхэр ары анах шъхьалеу къэзэрзуугъоигъэхэр зытегущыла-гъэхэр.

Адьгейим хэгъэгу клоц! Йофхэмкэ и Министерствэ ипоплие ипащэ игудзэй Андрей Федосеевым кызыэрүүгэймкэ, зыныбжь имыккугъэхэм ялофыгъохэм афэгъэзгэй чынпэ комиссиехэм блэкигъе ильэсвим

дэгэйн IoF ашлагь, аш ишүүлэгээкээ бзэджэшлагьеэ зезыхаагэхэм япчагье тэклү нахь маклэ хуугьеэ. Ау аш даклоу бзэджэшлагьеэ зэрхьяагэхэм ахэхуагь ыкли а пчагьеэр 133-м нэсигь. Зыныбжь имыкүүгэхэр гьогогу 86-рэ тыгтуагьеэх, хүнкэн бзэджэшэгье 11, гъэцлагье зыхэлт бзэджэшэгни 4, нэмикл хэбзээкунонгэхэр зэрхагьеэх. 2016-рэ ильэсүм зыныбжь имыкүүгэхэр зыхэт бзэджэшэг купхэм хэбзэгэууцугээр гьогогу 15-рэ аукьогагьеэм, блэклигье ильэсүм а пчагьеэм проценти 100 хэхьуагь ыкли 30-м нэсигь. Нахыжхээр ягүүсэхэу ѥтахьохэм бзэджэшэгьеэ 22-рэ зэрхагье.

Джащ фэдэу ешвуагэхэй

Джащ фэдэу ешъуагъэхэу

зыныбжы имыкъугъэ нэбгыриш-
мэ бзэджэшлэгын 7 зэрахьагь.
Хэбзэухъумаклохэм анахъеу
анаэ зытырагъетырэг гурыт
еджаплэхэм ачлэсхэ клэлэеджа-
клохэм тоф адэшлэгъэнэр,
зэдэгүүшлэгъухэр адэшыгъэнхэр
ары. Арэу щитми, блэктыгъэ
ильэсүм гъэсэнгъээм иучреж-
дениехэм ачлэс нэбгыре 44-
мэ пшъэдэкыжь арагъэхыгъ.
Студентхэм хэбзэгъеуцугъэр
нахь маклэу аукъо хуугъэ, куль-
лыкьу зэфрешхъяафхэм, ведом-
ствэхэм рагъэклоктихэрэ пэ-
шюорыгъэшь тофхъабзэхэм ар
язэфхъысыжьэу плъйтэн плъэ-
кыщт. Ежь зыныбжы имыкъу-
гъэхэм альэныкъоклэ зэрахьа-
гъэх бзэджэшлэгъэхэм япчыагы
кышыклагь. 2017-рэ ильэсүм

зыныбжь имыкъугъэ нэбгыри
9-мэ уголовнэ пшъэдэкъыжь
арагъехыгъ.

Зыдэхүүгъээр амьшлэу зыльныхүүштэгъэхээ кэлэ 1этэхийн 125-м щыщэу 124-р хэбзэхүүмаклохэм къягъотьжыгъэх. Зынэбгырээр мы уахьтэм Краснодар краим щэпсэу, полицием икъулыкүүшлэхэм ар телефонымкэ къафытеуагь ыкИ янэтэхэм аклэрысынэу зэрэфэмыежыр кыlyагь.

Непэрэ уахътэм зыныбжь имыкъугы 190-рэ, ны-ты нэб-гыри 118-рэ комиссием иучет хэтих. Ахэм Iоф адаштэ, зэдэгүүштээгүүхэр зэхашч, зищыклагъэхэм юридическэ Iэпсыгэгүү арагъэгьоты. Джаш фэдэу аркъым, тутыным, наркотикхэм

кызызыдахыхырэ гумекыгъохэр къафалуатэх. Арэу щытми, чыпіләхәм ашыләх комиcси-еxем япшъэрлыхэр зэрагъе-цакләхәрэм зыщимыгъэрэззэрэ чыпіләхәм Наталья Широковар къащыуцугъ, ахәм ялофшлән нахъ агъельәшын зэрэфаер къыхигъещыгъ. Зыныбжъ имы-күгъәхәм бзәджәшләгъәхэр зе-рамыхъанхәм, ахәм яфитыны-гъәхэр къеухъумегъэнхәм аналә зэрэтырагъетыштыр комиcси-еm итхаматэ къыхигъеунәфы-кынгъ.

Кіләпцыкы «КЫНХЭМ» нахь тэрээзэй *lof* адэшлэгъэнэм, ахэр физическэ күльтурэм ыкыл спортым апышацье хъунхэм, күльтурэм, нэмыйк лъеныхъохэм япхыгъэ *loft* хъабзэхэм ахэллэжъэнхэм мэхъянэшко ил. А пшъерыльыр зэшлөхыгъэнэм тапэкли комиссием ынаалэ тыригъетыщт.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Ацумыжъ Рустам зыхэт фильмэр Апэрэ каналым къыгъэльэгъуагъ

«Крепость Бадабер» зыфиорэ фильмэу Апэрэ каналым кыгъэльэгъуагъэм Адыгеим щыщ актер ныбжыкэу Ацумыжь Рустам хэлэжьагь. Адыгабзэкэ къэлгъэ гущыгэхэри фильмэм щызэхэтэхых. Мыр зэрэтырахыгъэм, хэлэжьэнэу зэрэхъугъэм зашыдгъэгъозагь, зэрэ Урысыеу зэльашгэгъэ актерэу Ацумыжь Рустам гущыгэгъу тыфэхъугь.

— Моджакед шъхъялэу аш хэтыгээм сырилэлбүрэгтэй, —
кытгфelyатэ Рустам. — Пытап-
пэм сылтыглээнэр ары ролым-
кэ пшъэрэльзэу сиагъэр. Мынч
роль кызысатыныр псынкэлэу
кызыздэхъялээп, пробэхэм пчы-
гъэрэ сацыагъ. Нэүжым ре-
жиссерым сыйкъыхихыгъ. Ады-

гейм кышыхъугъэу, мы уахъ-
тэм Санкт-Петербург щыпсэ-
урэ актер цэрылоу Вячеслав
Гумеровыр фильмэм хэтыгъ.
Аш сыригъусузы проектым
лоф зэрэдатшээр сигопагь.
Тапекли мы лъэнхъомкэ
Іэпыіэгту кысфэхъущт шлэнь-
гъэхар къыкшэхъулахъ

«Крепость Бадабер» зыфи-
лоре фильмэр афган заом
хуғъэ-шагъэу щыхъугъагъэхэр
ары къызтегүшүш! Эрэр. Ар
сериипл мэхъу. 1985-рэ илтэ-
сым игъатх. Разведчикэу Юрий
Никитинир Пакистан пытаалэу
«Бадабер» зыфиорэм пишь-
рыль гъэнэфагъэ илэу дахьэ.
Къызыфэкъуагъэр зэрифашу-
ашу ыгъэцэктэгъэу урыс
дзэклол куп дэсэу ельзэгъу,
ахэм иныбджэгъо Михаил ахэ-
тэу къешэжьы. Илтэс пчагъэм
зыдэшшиэр амышлэу къодыгъэу
альтыгэштигъэ ныбджэгъум ыкчи
ильялкъягъу кулдау мыш ша-

Іыгъхэм Іэпыіэгъу афэхъун гүхэль илэу пытаціэм къыдэнэ.

Фильмэм ирежиссерэү Кирилл Белевич Рустам сэнау-щыгыяа хэлтийр псынкіяа ылтэ-гүүг. Тхъамафэрэ техыным ахэтынэү щытгыг наах мышлэми, мазэрэ ныкъорэ ахэлэжьэнэу кыргызэнгэагь. Охътэ кіеклым кыкылоц актер ныбжыкылэмрэ режиссерымре зэгурьыуагьяа. Нэужым Рустам Кирилл Белевич зығифгээзагь, адыгабзеклэ фильмэм кыышыгүшүйэ зэрэшшоигъор аш ри-лиагь. «Тыда уздаорэр? Мой къакъо сало!» — «Крепость Ба-

дабер» зыфиорэ фильмэм шызэхэтхыгъ.

— 2017-рэ ильясым Йоныгъом ыккі чъепьюгъум фильмэр тетхыгъ, — къытфесуате Рустам.

— Ар тэгъэхъазырыфэ сурэтхэр зытетхынхэ, журналистхэм гүштигэгүү тафэхъун фитыныгъе тилагъэп. Нэүжүм, йоффшэнхэр зытэуххэм, зэкіе къед-гъельэгъоненүү Иизин къытатыгъ.

Актер ныбжыкіем сәнаушығъэ ин хәльәү фильм зәфәшхъафхәм зәрахәлажъәрәм daktoq Тәхъутымык'өм районным культурәмкә и Гъэлорышланп'ә ипащәу lof ешілә. Районым исхәм гъехъагъез яләхәм нафә къытфашы илофшіэн чанәу зәригъәцак'ірәр. «Крепость Бадабер» зыфиорә фильмәм ишүаагъәк'ә Рустам режиссерыбәмә аналә къытырадзагъ, роль шъхъааләхәри къыратыльгъәх.

Мэкъумэш къэбархэр

Гъэтхасэхэм яхэлъхан зыфагъэхъазыры

Мы ильесым мэзаем и 7-м ехъулэу губьо йофшэнхэм язытет зынэсыгъэм Адыгэ Республикаэм мэкъумэшымкэ и Министерствэ тыщигъэгъозагь.

Республикэм ичыгулжыхэм ильесым иуахътэу къесирэм ельтыгъэу ищикэгъэ юфшэнхэр эшшуахых. Мы уахътэм анахъэу зызыфагъэхъазырыхэрээр гъэтхасэхэр чыгум егъекүгъэнхэр ары. Аш дакю бжыхъасэхэм яшушлэх. Республикаэм 2018-рэ ильесым щыуахъжыщхэ бжыхъасэхэм гектар мин 96,8-рэ арагъеу-бытыгь, ар икыгъэ ильесым ебъашшэм, гектар мини 9,5-кэ нахъыб. Аш щыщэу коцыр гектар мин 86, 2-рэ, хъэр — гектар мин 9,9-рэ, тритикаль 0,5-рэ мэхъух. Джаш фэдэу рагтар мини 5-м ехъуи апхъигь.

Хызметшаплэхэм гухэлъеу зыфагъэуцужыгъагъэр агъецкягъ. Гстэуми ялэжыгъэхэр къихэкыгъэх, мы уахъ-

тэм ехъулэу язытет зыфдэн фаем дештэ. Чыгъо-шъуаехэм аштухъумгъэнхэмкэ ищикэгъэ юфшэнхэр зэрхягъэх.

Кымафэм ильханом изытет щынагъо къызыхэкын хугэ-шагъэ къыгъельгъуягъэ. Чыгум итемпературэ шапхъэхэм ашхъедэкэу лъэшэу къехъигъэп.

Гъэтхасэхэм джы къафэд-гээжын. Мыхэм нахъыбэмкэ къашигытэхэрээр лэжыгъэ ыки техническэ культурэхэр арых. Джаш фэдэу картофыр, хэтэрыкхэр, нэшэхъырбыдэхэр, бывалымускэ агъефедэхэр ахахъэх.

Гъэтхэ юфшэнхэр рагъэжъэнхэмкэ зыщикэхэрэ чылапхъэхэр, техникэр щыэхэмэ хызметшаплэхэр мы охтэ-кэкын ауплъекүщых.

Зэклэмкэй гъэтхэсэ гектар мини 113-рэ республикэм щашшэцт. Лэжыгъэ (гектар мин 43,2-р) ыки техническэ (гектар мин 64,1-рэ) культурэхэм аубытшт. Картофыр ыки нэшэхъырбыдэхэм гектар мин 1,184-р, бывалымусхэм — 3,8-р атэльятаагь.

Республикэм ихызметшаплэхэр ячыгу хъасэхэм зэршшэцтхэ минеральнаа чыгъэшшухэм язэгъэгъотын фежаягъэх. Гъатхэу къэллагъэрэм агъефедэцт тонн мин 37,8-м ипро-цент 57-р зэрагъэгъотыгъах. Бжыхъа-

сэхэм зэршшэцтхэ аммиачэ селитрэри процент 88-м нэсэу къызлэкагъэхъагь. Чыгъэшшоу къэнагъэр мэзэе-мэлльяфэгыу мазэхэм къацафыщт.

ЗЭДЭЛЭЖЬЭНЫГЪЭМ ИГҮУНАПКЭХЭР

Тишэнэгъэлэж куп юфшэгъу зэлукэгъу адриягь мэкъумэш продукцием икыдэгъэкын фитээспыхъэгъэ оборудование иер къэзшырэ компаниешху Япониим итим иллыклохэм. Адигэ Республикаэм мэкъумэшымкэ и Министерствэ къэшакло зыфэхъугъэ юфхъябзэр. Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетим иуштэгэлээ площад-кэу «Инновационные технологии в сфере пищевой промышленности» зыфилорэм щыктуагь.

Япониим иллыклохэм ахэтигъэх: Тошимаса Кин

хара — компаниу «Kihara Works CO LTD» (Ямагути) зыфилорэм зиунаер, Кента Ногучи — компаниу «Business Innovation Partners CO LTD» (Токио) зыфилорэм игенеральнэ директор, Хирояки Накамура — компаниу «Kihara Works CO LTD» зыфилорэм ипашэ игуадээ.

Федеральнэ программэу «Исследования и разработки по приоритетным направлениям развития научно-технического комплекса России на 2014—2020 годы» зыфилору Урысын гъэсэнгъэмрэ шээнгъэмрэ и Министерствэ пхыриширэм къыдыхэлтигъэу ти-университет ишэнгъэлэхжэхэм

агъхъазырыгъэ проект шхъялэр уштэгэлээгъуягь. Зэлукэгъур оклофе Япониим къикыгъэхэ лыклохэмрэ ти-апшээрэ еджаплэ ишэнгъэлэхжэхэр мэкъумэш юфхэмкэ зэрээдэлэхъэнхэ альэкишт лъэнкыохэм атегущыгъэх.

Зэклэми тъизэрэцгъуазэмкэ, Япониим ичыгүхэм язытет зэрэдэим къыхэкэе яхызметшаплэхэм юфшэнхэр къяхыльэкы. Арэу щыт нахъ мышэми, чыгулэжыннымкни, бывалымхуннымкни лъэгэлээ гъэнэфагъэхэм анэсигъэх. Чыгъэшшухэр ыки щэнутхэр амьгэ-федэхэр пынджым икъэгъэ-кынкэ шыкэу къагъотыгъэр къыхэмгъэшын пльэкирэп.

Къэралыгъор яІэпыІэгъоу

Муниципальна образование «Къалэу Мыекъуапэ» зыфилорэм лъэнкыо шхъялэу инэппэлэгъу итхэм ашыщ тикъалэ къыхи-убытэхэрэ псеуплэхэм яхызметшаплэхэм хэтэрыкхэр нахъыбэу къазэрещагъэкыщхэм къэгъэгушшагъэнхэр.

Мы аухыре ильесхэм сыд фэдэ гъэхъагъэха Мыекъуапэ ифермерхэм ыки имэкъумэш предприятиехэм ашыгъэхэр? Зэфэхъысж тыйным пас аухыре ильэс 11-р тштэн. Зэгээпшэнхэм къизэрагъэлэгъуягъэмкэ, 2005—2016-рэ ильесхэм хэтэрыкхэм якъэгъэкын фэдэ 5,6-рэ хэхъуагь ыки тонн 5106-м нэсигъ. Картофыр илэжийн проценди 10-кэ зыкынэтигь ыки тонн 4666-рэ хуугъэ.

Хэтэрыкхэм якъэгъэкын зиушъомбгүуннымкэ къэлэ администрации мэкъумэшымкэ игээоришилээ къизэрэштигауягъэмкэ, ильесым къыклоц Хансэм гээфэбэлэ 100-м клахъэу Ѣызэтыграгъэпсихъэ. Анахъыбэ зыщашигъэ ильэсэу къыхэкыгъэр 2014-рэ ильесир ары — гээфэбэлэ 109-рэ. Гъэрекло а пчагъэр 95-рэ хууштыгъ. Мыекъуапэ хахъэхэрэ псеуплэхэм адэсхэм чанэу юф зэрэшлэрэм иштуагъэхэ хэтэрыкхэм якъэгъэкын зеушъомбгъу. Ильесым уцогъуицэ лэжыгъэ къытырахын альэки. Цыфыбэм яунагъохэр аш раыгъых, яунэхэр рашигъых, ясабыгъхэри ашкэ раггаджэх.

Къыхэгъэшыгъэн фое хэтэрыкхэм якъэгъэкынкэ Адыгэ-

ир къэралыгъом хотэу зэрэдаклорэр. «Агронифом» къизэрэтигъэмкэ, 2017-рэ ильесым гээфэбэлээ къыщаагъэкыгъэхэ нэшбэгүхэмкэ процент 84-м нэсэу Урысын зыгъыжын ыльэкыгъ. Пхъэшхъэ-мышхъэхэмкэ ыки хэтэрыкхэмкэ лъэпк союзым ипрезидентэу

Сергей Королевым къызэриуа-гъэмкэ, икыгъэ ильесым тикъэралыгъо хэтэрыкхэм тонн 984000-рэ гээфэбэлэхэм къацаагъэ-кыгъ. Помидорэу къагъэкыгъэм ипчагъэрэ процент 25-рэ, нэшбэгүм — процент 12 ахэхъуагь. Мы ильесым процент 90-м клахъэу нэшбэгүмкэ Урысы-

ем зыгъыжынэу агъенафа. 2012-м къыщегъэжъагъэу 2017-м нэс гээфэбэлэхэм ягъэ-псын ыки ягъэцэкэхъын пстэ-умкы сомэ миллиард 200 пэ-луухъагь, аш щыщэу сомэ миллиард 30-р бюджет мылькум къыхэмгъэш.

ІШШЫНЭ Сусан.

«Адыгэ макъэм» иапэрэ номер къызыдэкыгъэр ильэс 95-рэ мэхъу

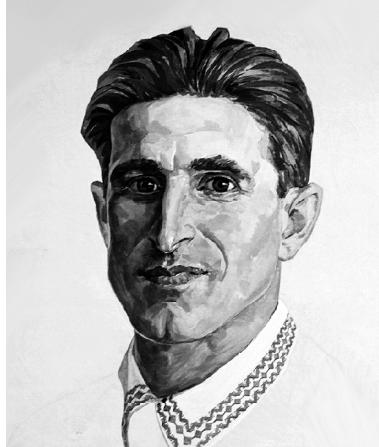

Гъогушхо къэзыкIугъэ гъэзет

Гъэтхапэм и 8-м тигъэзет къызыдэкыгъэр ильэс 95-рэ хуущт. 1923-рэ ильэсэм апэ къыдэкын нэу зыргъажъэм «Адыгэ макъ» аш ыцлагъ. Етланэ ар заулэрэ зэблэхъугъэ хуугъэ. Аш фэдэу ильэсийн нахыбэрэ къыдэммыкыгъеу шыхъэр «Адыгэ псэуклэкъ» зэблахъу, етланэ «Гъупчъэ-ут», 1931-рэ ильэсэм «Колхоз биракъ» ыцлагъу къыхауты. 1938-рэ ильэсэм къышыублагъеу «Социалистическая Адыгей» ышхъеу гъэзетыр ильэс 53-рэ къыдэкыгъ. 1991-рэ ильэсэм къышегъэжъагъеу «Адыгэ макъ» ыцлагъу ильэс 27-рэ хуугъеу ар къыдэкы.

Киэрэшэ Тембот.

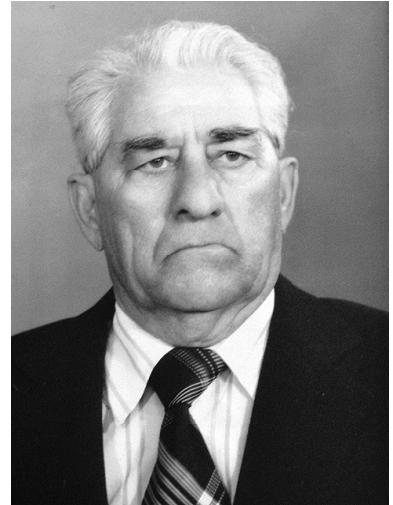
Хатко Ахьмэд.

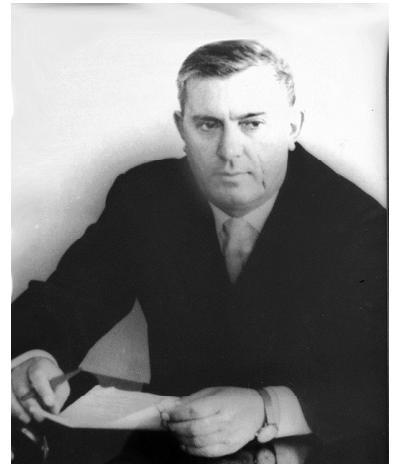
Лъэбышэ Хазиз.

Барцо Хазун.

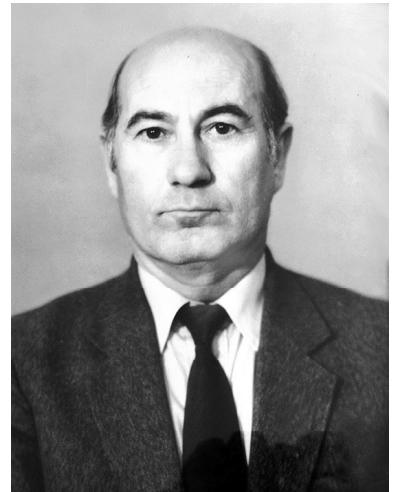
Шэртэнэ Хамед.

Андырхъое Джантэмэри.

Мэрэтикъо Ремэзан.

Хакимыз Биболэт.

Аужыре цэ зэблэхъугъор дэгьюо къесашэжъы. А лъэхъаным редактор шыхъалээм игудээу Хакимыз Биболэт щитыгъ. Иоф зыригъэшэу гъэзетыр илофышэ пэпчъ еупчыгъягъ «Адыгэ макъ» ыцлагъен зэреплээрэмкъ, етланэ зэлүкэм унашю щашыгъагъ.

Адыгэ лъэпкъеу тхамыкъе гуабэ зыпеклэкыгъэм, тхыбзэ зилэ хуугъэ кьодыем ыбзэкъ апэрэу гъэзет къызэрэдэкыгъэм мэхъаншо зэригъагъэм щеч хэлъеп. Адыгейим къэралыгъагъэ щигъэлэшыгъэнэ, хэкум ипащэхэмки, цыиф къызэрэрикъохэмки зишүагъэ къэклэгъе гъэзету ар хуугъэ.

Непи «Адыгэ макъэр» къэбаргъэу амал кьодыеу щитэп, ар тхыль ыкы журнал, лъэпкъым итхаклохэм, ишэнэгъэлэхъем къаэклэкъирэ Иофшагъэхэр апэ къызэрэхъылээр гъэзету щит. Адыгэ пэпчъ ежь итгэзету ылтытэу редакцием къычэхъе, яшшохъэр къаю.

Апэрэ адигэ гъэзетыр иапэрэ редакторыгъ етланэ тхэкъо цэрило хуугъэ Киэрэшэ Тембот.

Гъэзетыр икъыдэгъэкъин къин дэдагъ. Мы Иофым тегээпсихъэгъэ Иофышэхэр, техникуу ишикълахъэр щигъэхэп. Хьокло Заур къызэрхъирэмкъ, гъэзетыр зыщихынрэ зыщихынрэ типографие зэрэшмынгъэлэхъем къыхэкъе араб алфавитыр лъапсэу зилэ 1980-рэ хуурийнгъэзжэхъирэмкъ. А лъэхъаным Мэрэтикъо Ремэзан редактор шыхъэлэгъ, Хакимыз Биболэт аш игуадзэу щитыгъ. Гъэзетыр иофышэхэр зэрэхэлэхъэхэр къеушыгъытэ Хьокло Заур иофшагъэ къышилорэм. Народнэ депутатхэм я Адыгэ хэку Совет изэхэсгыгъо хэку гъэзетхэм афгэхэхыгъеу зэхицэгъагъэм «Гъэзетэу Социалистическая Адыгейим» иредакции иофышэхэр колектив гъэзетыр иофышэхэр зэблэхъугъенным фэгэхэхыгъеу унашюо ёшыгъээр къыдэлтыгъэ Дэрбэ Тимур.

Тарихъ шленгъэхэмкъ докторэу, Адыгейим ипечатын итарихъ зээгъэшэгъе Хьокло Заур къызэрхъирэмкъ, 1923-рэ ильэсэм гъэзетыр адигэ къуа-

хэ гъэзет къыдэгъэкыгъен зэрэфаер къысалигъ. Аш дэжым шитхъухъагъ «Адыгэ макъ» фэтыусынэу. Араб шрифткъ аш къихъаштхээр стхынхуу шырьлык къысфашыгъ. Къэлэ гүнэм дэж щитыгъэ литографии цыкъум апэрэ экземпляр 500-р ёшхязгъэутыгъагъ. Тембот игусагъэх Мишуре Казбекрэ Сергей Мироненкэмэр.

Аш тетэу «Адыгэ макъэр» нэклубгъуи 4 хуурийнгъэ зырэхэдэгъэгъагъ иргоо ылтэгъуэ, хэку исполнкомын унашюо ёшыгъем къыдэлтыгъ охтэ лые темышэу аш фэгэхэхыгъэ къэбэрыр цыифхэм алтыгъээсигъенэу, щигъагъэхэу ялхэр къатхынхэ зэрэфаер зэхжэшыгъигъенэу, цыифхэр къэлгэхэгъэнхэ, зэкэ учрежденихэм къяригъэтхыкыгъенэу, гъэзетыр мазэм тю къыдэгъэгъэ гъэзету ар хуугъэ.

Ильэситуу наху темышлахъаэу «Колхоз биракъ» ыцлагъу гъэзетыр къыхаутэу рагъажэ. А лъэхъаным ар ипчагъэкъ 7880-рэ хуурийнгъэ зырэхэдэгъэгъагъ иргоо ылтэгъуэ, къыдэлтыгъ охтэ лые темышлахъаэу.

Аш ылж «Социалистическая Адыгей» зыфаусыгъе гъэзетыр лэшлэгъу ныкъом ехүурэ къыдэгъэгъигъ. Етланэ «Адыгэ макъэм» къифэдгъээжэхыгъ. А лъэхъаным Мэрэтикъо Ремэзан редактор шыхъэлэгъ, Хакимыз Биболэт аш игуадзэу щитыгъ. Гъэзетыр иофышэхэр зэрэхэлэхъэхэр къеушыгъытэ Хьокло Заур иофшагъэ къышилорэм. Народнэ депутатхэм я Адыгэ хэку гъэзетхэм афгэхэхыгъеу зэхицэгъагъэм «Гъэзетэу Социалистическая Адыгейим» иредакции иофышэхэр зэблэхъугъенным фэгэхэхыгъеу унашюо ёшыгъээр къыдэлтыгъэ Дэрбэ Тимур.

Гъэзетыр иофышэхэр зэрэхэлэхъэхэр къеушыгъытэ Хьокло Заур иофшагъэ къышилорэм. Народнэ депутатхэм я Адыгэ хэку гъэзетхэм афгэхэхыгъеу зэхицэгъагъэм «Гъэзетэу Социалистическая Адыгейим» иредакции иофышэхэр зэблэхъугъенным фэгэхэхыгъеу унашюо ёшыгъээр къыдэлтыгъэ Дэрбэ Тимур.

Гъэзетыр иофышэхэр зэрэхэлэхъэхэр къеушыгъытэ Хьокло Заур иофшагъэ къышилорэм. Народнэ депутатхэм я Адыгэ хэку гъэзетхэм афгэхэхыгъеу зэхицэгъагъэм «Гъэзетэу Социалистическая Адыгейим» иредакции иофышэхэр зэблэхъугъенным фэгэхэхыгъеу унашюо ёшыгъээр къыдэлтыгъэ Дэрбэ Тимур.

Иакъэм зызэрэзблихъуущыгъэм ар елхыгъэу пльытэн пльэкъыт. Ау непэ цэу иэр фаусыжынным гъэзетым иофышэхэр зэрэхэлэхъэгъэхэр нафэ.

Гъэзетыр икъеялпли, аш къыкъэлтилэхъэхэр ильэсхэмийн лъэпкъым къыхэхыгъэхэр цыиф пэрытхэм Иоф щашагъ. Аш щигъэхъэгъэхэр ашыщыбэ Хэгъэгу зэошхом хэлэхъагъ, лыгъэшхо зэрахъээ зэуаплэм щигъэхъэхэр къахэхыгъэх, къэзигъээжэхъи бэрэ редакцион үтвэгъэхэр ахэтых. Ахэм ашыщыбэ Шэртэнэ Хамедэ, Хакимыз Рэцьдэ, Хуажъ Исмахыилэ, Цэй Аскэрбый, Шхъяпплэхъо Хьисэ, Жэнэ Къырымызэ, Хуущт Хъалидэ, Уутыг Шумафэ ыкы нэмийхээр.

Гъэзетыр ильэс зэфэшхъафхэм ипещагъэх Киэрэшэ Тембот нэмийхэу Хатко Ахьмэд, Лъэбышэ Хазизэ, Барцо Хазунэ, Шэртэнэ Хамедэ. Андырхъое Джантэмэри ильэс 30-рэ ехүурэ гъэзетыр иредактор шыхъэлэгъ, цыиф дэгьюо, зэхэшэхэр иофышэхэр ар агу къинагъ.

Мэрэтикъо Ремэзан редактор шыхъаэу гъэзетыр илагъ. Аш иофышэхэр уахтэ тэфагъ гъэзетыр аш ыцлагъэм къыфэгэхъэхыгъенэ. Хакимыз Биболэт ыцлагъэм гъэзетыр итарихъ шуукъ къыхэнагъ. Ильэситуу гъэзетыр иредактор игуадзэу, етланэ редактор шыхъаэу Иоф щишагъ.

Ахэм къакъэлтилэхъэхэр ильэс зэфэшхъафхэм гъэзетыр ипещагъэхэу Къуекъо Асфар, Бэгүшэе Азэмэт, Платыкъо Аслын. Дхъирэ уахтэ гъэзетыр итарихъ шуукъ къыхэнагъ. Ильэситуу гъэзетыр иредактор игуадзэу, етланэ редактор шыхъаэу Иоф щишагъ.

Лъэхъэхъэхэр ыкы непэ Иоф щигъэхъэрэхэм яхылгэгъэ тхыгъэхэр.

СИХЬУ Гошнагъу.

Лъэпкъ искусствэр — тибанингъ

Гуфэбэныгъэм хегъахъо

Лъэпкъ искусствэм щыцэрыло Быщтэко Азэмэт ипчыхъэзэхахъэу Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние щыктуагъэм лъэуж хэхыгъэу кыгъэнагъэр щылэнагъэм хэклоктэштэп. Иорэдхэмкъи, икъашохэмкъи гум кылъээсы. Шушлагъэу илэр адыгэ лъэпкъэу зыщищым, республикэу зыщишырэм, зэкъошныгъэм игъэптиэн афегъехы.

Шу зэрэлзэгүхэрэм ямэфэк мафэ төфэу зэхажгээ концертэр Адыгэ хэкум фэгъэхыгъэ ордымкъэ Быщтэко Азэмэт кызыз-лихыгъ. «Анах дахэм сыйкин дэшь» зыфиорэр ашт кыкльягъ, ансамблэу «Абрекхэм» икъашуаклохэр пчэгум щыуджигъэх. Мэшбэшлэ Ихъакъре Тутэ Заурэ зэдаусыгъэ ордэдэу адыгэхэм афгъэхыгъэр кызыхедзэм, тичыгу, дунаеу тыхъэзэуцхъэрэм ядэхагъэ аргушхозэ зэрэпсэурэр артистым ынэгу клэпльэгъюнэу щытыгъ. Шуулэгъу къабзэм идэхагъэ кызышотыкъирэ ордэдэу «Сидэхэ цыкъум» сайд фэдизирэ уедэу-гъеми, уезшырэп. Зэрэзэхэхырэм уигъэгүшээ, калэ пэпчь

шу ылтэгъурэ пшъашъэр зэригээльялпэрэр, дэхагъэу хильягъо-рэр зышишытэр ымышэу гупшисэм зэрэзэлтийнэр кыихэцы.

Пхъожын умытэкынэу цыфым илэр ныр ары. Ным фэмышлапхъ щылэп. А. Быщтэко ным ехылтэгъэ ордэдэр кызызериуа-гъэм даклоу, тянэхэм гуфбэнгъэу афытиэр егашы ээрэмийчыны-щтим артистыр кытегуущылэ, клахым ылгы фытеох.

Дунээ зэнэкъоюу «Адыгэим ижъогъожыхэм», нэмыххэм щытхуцэхэр кыашыдэзыхыгъэу. Дэйбэ Фатимэ республике эстрадэм дэгьюу щашэ. Джы ар Быщтэко Азэмэт ишхъэгъус. Концертим нэбгыритуми шульэгъу ордэхэр кыышээдайга-гъэх.

Артист цэриохэм ярепертуар хэт ордэдэр сценэшом щыб-гъэжынчыныр ыоф кызызрыкъол.

Фатимэ ордым зыфигъэхызэрээ, Урысыем, Ахъазым язас-лужнене артисткэу, Адыгэим инароднэ артисткэу Нэххэе Тэмарэ ылпэгэу кызызэрэфхэхэу фэшлэшэу зэрэфэрэзэр пчыхъэзэхахъэм кышишыгъ.

Шушлагъэр зыгъэльялпэрэм шу фыщыл. Фатимэ ордым къэ-lyakъеу кыфигъотыгъэр гум къекы. Адыгабээки, урысыбээки зэшхъэзэхэхэм яорэдхэм тядэгүү. Бэй Нурбайрэ Андээрэкъо Чеславрэ яорэдэу «Тэ уклюрэ, сигуагу» зыфиорэр Азэмэт ирепертуар сидигъу хэт. Искусствэм щызэлэшэхэу Жэнэ Нэфсэт, Кылэ Амэрбий, нэмыххэу концертим къэлгэхэх А. Быщтэко къацыхуугъ, гүшүэ фабэхэмкъэ ыгъэшшуагъэх. Адыгэ хэкум фэгъэхыгъэ ордымкъэ пчыхъэзэхахъэр аухыгъ, «Абрекхэр» узылэпащэу щыуджигъэх.

Къэбэртэе-Бэлкъарым щыщ музыканххеу концертим хэлэж-хъягъэхэм, ордышохэр зээгъэ-фагъэхэу Шэуджэн Рустам, Мышэе Андзаур, нэмыххэу ылпэ-гэу кыфхэхуугъэхэм А. Быщтэко «тхъашуугъэпсэу» къари-ложыгъ.

Сурэтхэм арьтхэр: **Быщтэко Азэмэт концертим хэлажээ, «Абрекхэр» мэуджых; Дзыбэ-Быщтэко Фатим.**

жениеу «Адыгэ Хасэм», Дунээ Адыгэ Хасэм ахэтхэу Мэшфэшү Нэдждэт, Цыкъушо Асплан, Бэгъушэ Альй пчэгум къиххэхи, лъэпкыр зэрыгушхорэ орэдым зэрэфэрэзэхэр къауагъ. Артистим лъэпкъэзэфийшахъэр концертим щызэфийшахъэх, ашт мэхъэнэ ин зэрэратырэр Н. Мэшфэшүм хильяунэфыкъыгъ.

Ашт фэдиз гүшүэ фабэ зыфалиягъэхэх артистхэр икъерыкъеу пчэгум къиххэхи, Адыгэим фэгъэхыгъэ ордым залым чэсхэр кыдеджыгъэх, «Абрекхэр» уджигъэх.

Тысынлээ нэкт имылэжьеу филармониет щыкъогъе пчыхъэзэхахъэм лъэпкъэзэхахъэм тамэу къагуаклэрэм

зызэриушомбгүрэр къацыхыг... Опсэу, Азэмэт! Уиорэдхэмкъи, уикъашохъи, пшынэр кызызэрэбгэгүшүягъэмкъи, адыгэ шъуашэр зэрэзепхэрэмкъи гуфэбэ-ныгъэу кынфытилэх хэбгэхъягъ. Тхъэм насышыло уеш!!

Сурэтхэм арьтхэр: **Быщтэко Азэмэт концертим хэлажээ, «Абрекхэр» мэуджых; Дзыбэ-Быщтэко Фатим.**

Дзюдо

Тыжынным джэрзыр игъус

Урысыем иапшъэрэ еджаплэхэм ястудентхэм дзюдомкъэ язэнэкъокъу мэзаем и 12 — 15-м Москва щыктуагъ.

Къэралыгъом ишъольырхэм якомандэ 60 фэдиз

алырэгъум щыбэнагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетим щеджэхэу Дэхъу Азэмэтре Пашю Алыйрэ медалиту кыдахыгъ. Нарт шъаохэр килограмм 60-м нэс къэзышчыхэрэм якуп хэтыгъэх. А. Дэхъум тыжын, А. Пашюом джэрзыр къафагъэшшошагъэх.

Адыгэ Республиком икомандэ я 5-рэ чыпээр зэнэкъоюм къишихыгъ, — кытишыгъ нарт батырхэм ятренер-кэлэгъаджэу Нэпсэу Бисльян. — Физкультурэмэ дзюдомрэ я Институт клахэр щеджэх. Институтим ипащэу Бгъашэ Айдэмэр, Адыгэ къэралыгъо университетим иректорэу Хъунэго Рещыде «тхъашуугъэпсэу» гъэзетымкъи ятложы тшоонгыу. Зэхэшэн ыофхэмкъэ ахэр ылпэгэу кытфэхъуухи, республикэм ыцэкъэ зэнэкъоюм тыхэлэжьагъ.

Адыгэ Республиком ибыракъ тиспортсменхэм зэлукъэгъум ща-гъэбэйтагъ, зэхэхтэу нэпээпль сурэтхэр атырахыгъэх.

Сурэтим итхэр: **Пашю Алый, Нэпсэу Бисльян, Дэхъу Азэмэт.**

Нэкүбгөр зытэхъязырьтэр ЕМТЫНЛЬ Нурбай.

Зэхэзыагъэр ыкъи кыдэзыгъэкъыр:

Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофхэмкъэ, Икъыб къэралхэм ацы-псэурэ тильэпкъэгъу-хэм адыярээ зэпхын-гъэхэмкъэ ыкъи къэ-бар жыгъэх иамал-хэмкъэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стяинскэр, 236

Редакциер зыдэшылэр:

385000, къ. Мыецкуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-къэ заджэхэр тхъапхэу зипчыагъэкъэ 5-м емыххэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлээу, шрифтыр 12-м нахь цыкъунэу щытэп. Мы шапхъэхм ад-мыштэрэ тхыгъэхэр

редакцием зэкъегъюжых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхытывъэр:

Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкъэ, телерадиокэтын-хэмкъэ ыкъи зэллы-Иэсикъэ амалхэмкъэ и Министерстве и Темир-Кавказ чыпэгээшлап, зэраушыхытывъэр номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытывъэр

ООО-у «Полиграф-ЮГ»,

385000,

къ. Мыецкуапэ,

ур. Пионерскэр, 268

Зэкъемкъи пчагъээр

4816

Индексхэр

52161

52162

Зак. 337

Хэутын узчи-кэлхэнэу щыт уахтэр Сыхытэр

18.00

Зыщикилтэхэхэ

уахтэр

Сыхытэр

18.00

Редактор шхъялэр

Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялэр

игуадзэр

Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжкъыр зытэхъязырьтэр

Хъурмэ

Хъ. Хъ.